NN 103/2019 (28.10.2019.), Godišnji izvještaj o primjeni fiskalnih pravila za 2018. godinu

HRVATSKI SABOR

2070

Na temelju članka 30. stavka 4. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (»Narodne novine«, br. 111/18.) i članka 18. stavka 2. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (»Narodne novine«, br. 78/11., 106/12., 130/13., 19/15. i 119/15.) Hrvatski sabor na sjednici 18. listopada 2019. donio je

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

O PRIMJENI FISKALNIH PRAVILA ZA 2018. GODINU

Novim Zakonom o fiskalnoj odgovornosti[1](»Narodne novine«, broj 111/2018.), koji je stupio na snagu početkom 2019., nacionalna fiskalna pravila za RH se u potpunosti usklađuju s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu EU. Zakonom su utvrđena tri fiskalna pravila koja se odnose na pravilo strukturnog salda, pravilo rashoda i pravilo javnog duga.

PRAVILO STRUKTURNOG SALDA I PRAVILO RASHODA

Strukturni saldo predstavlja manjak odnosno višak proračuna opće države koji ne uključuje cikličke ekonomske učinke i jednokratne te privremene mjere koje imaju utjecaj na prihode odnosno rashode proračuna. Izračun ciklički prilagođenog salda temeljen je na metodologiji[2](Gilles Mourre, Caterina Astarita, Savina Princen, 2014. «Adjusting the budget balance for the business cycle: the EU methodology», European Economy – Economic Papers 536) EK te su kao ciklički osjetljive komponente na prihodnoj strani promatrani porez na dohodak, porez na dobit, indirektni porezi te doprinosi za socijalno osiguranje, dok su na rashodnoj strani promatrane naknade za nezaposlene. Ciljana vrijednost pravila strukturnog salda postaje srednjoročni proračunski cilj (MTO) koji osigurava da kretanje manjka općeg proračuna i javnog duga bude u skladu s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.

Početkom 2016. godine, Odbor za ekonomska i financijska pitanja utvrdio je minimalni srednjoročni proračunski cilj za RH od -1,75% BDP-a za razdoblje 2017. – 2019., a koji je RH potvrdila kao svoj cilj u Programu konvergencije iz 2016. godine.

Prema Izvješću o Proceduri prekomjernoga proračunskog manjka i razini duga opće države u RH iz travnja 2019. godine, opći proračun prema europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010 je u 2018. godini drugu godinu zaredom ostvario višak i to od 758 milijuna kuna ili 0,2% BDP-a, što predstavlja značajno poboljšanje u odnosu na prvotno planirani manjak od 0,5% BDP-a. Ovaj višak bio bi još i veći da se nisu materijalizirale jednokratne obveze od 2,5 milijardi kuna ili 0,7% BDP-a vezano uz Uljanik grupu. Izuzme li se ovo jednokratno povećanje kapitalnog transfera na rashodnoj strani državnog proračuna, strukturni saldo opće države u 2018. godini iznosi 0,3% BDP-a, čime je znatno premašen srednjoročni proračunski cilj od -1,75% BDP-a, odnosno fiskalno pravilo je zadovoljeno.

Tablica 1. Izračun strukturnog salda općeg proračuna u 2017. i 2018. godini

	2017.	2018.
UKUPNI MANJAK/VIŠAK, ESA 2010, % BDP-a	0,8	0,2
JEDNOKRATNE MJERE, % BDP-a[1]	0,0	-0,7
UKUPNI MANJAK/VIŠAK KORIGIRAN ZA JEDNOKRATNE MJERE, % BDP-a	0,8	0,9
JAZ BRUTO DOMAĆEG PROIZVODA	0,3	1,3
STRUKTURNI SALDO, % BDP-a	0,7	0,3
PROMJENA STRUKTURNOG SALDA	***0,8***	***-0,4***

[1] Pozitivan predznak označava jednokratnu mjeru koja smanjuje manjak

Izvor: Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku

Člankom 7. Zakona o fiskalnoj odgovornosti utvrđeno je da se pravilo rashoda ne primjenjuje u slučaju kada je strukturni saldo jednak ili veći od srednjoročnog proračunskog cilja. S obzirom da je srednjoročni proračunski cilj u 2018. godini značajno premašen, pravilo rashoda se ne primjenjuje.